
Röstånga Sommarland

En gammal vän från mina år i Röstånga, Lenart Lundberg, kontaktade mig och bad om en artikel om Röstånga Sommarland till Röstångabygdens Kulturförenings eminenta tidskrift. OK, jag rotade fram skisser, planer och pärmar med klipp som jag inte tittat i de senaste tjugofem åren. Sommarland öppnade en gråmulen junidag 1981 och fick nya ägare 1987. Jag är osäker på vilket år anläggningen stängde ner men gissar på 1990.

Bakgrund: Jag är folkskollärare och ämneslärare i matematik, fysik och kemi. Från 1966 till 1973 arbetade jag som studierektor vid grundskolan i Strömsnäsbruk, Traryds kommun, numera Markaryd. I Kronobergs län gick en grupp rektorer samman för att försöka få till en uppräckning av länets tråkiga skolgårdar; grus- och asfaltplaner. Jag följde deras arbete med intresse. Vettiga rastaktiviteter var naturligtvis viktigt för barns och ungdomars välbefinnande. Först som rektor i Perstorp fick jag själv möjlighet att göra något på området. Staten delade ut statsbidrag för åtgärder för att höja kvaliteten på skolgårdarna. (Statsbidrag utövar alltid en lockelse på kommunerna även om de får betala hälften själva.) Jag bildade en grupp med intresserade lärare. Vi lät eleverna tänka till och bidrog också med egna idéer. 1974 invigdes de nya skolgårdarna

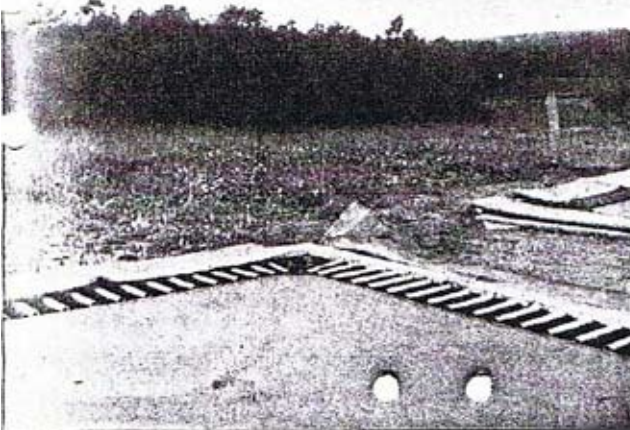
med gräsytor, fruktträd, bärbuskar, bordtennisskjul, basketplan, minigolf m.m. Det fick effekt! Mindre kiv och mindre mobbing. (Med sorg i hjärtat konstaterar jag att man låtit det mesta förfalla.)

Litet eget och litet lånat

Emellertid; jag blev så inspirerad att jag började skissa på det som skulle bli Sveriges första Sommarland. Jag har läst på olika håll i pressen, att jag hämtat idéerna från Danmark och t.o.m. USA. Det är bara delvis sant. Mina tankar spann framförallt kring en lycklig barndom. Vi hade mycket begränsade ekonomiska tillgångar, ofta inga alls, men vi hade skogen och den gav material till mängder av lekar, byggen och konstruktioner. Men visst, under tiden jag planerade upptäckte jag Sommarland på Jylland och Brändegårdshaven på Bornholm. Studsmatteidén snodde jag från Jylland. Vid spionresa i USA några år senare såg jag bara mycket påkostade och kommersiella anläggningar med diverse utstuderade åkattraktioner. Tivoli är en väl beprövad och uppskattad form för underhållning. Jag ville skapa en billigare och enklare variant som skulle locka besökarna till aktivt deltagande, paddla kanot, segla jolle osv. Leka och stoja generationer tillsammans.

Kul för både stora och små

Sommarlandet är Kajs pojkdrom

Studsstallar i växord finns det på Röstängs sommarland. Här roligt det är att studsa omkring på det här riset kan alla få prova.

- Det började egentligen på allvar redan när jag var studierektor i Strömsnäsbruk 1972. Då diskuterade vi skolgårdar. Jag tyckte det var mycket intressant.

Det säger Kaj Seger i Perstorp. Det är han som kommit på idén med "Sommarlandet" i Röstänga i mellersta Skåne.

Röstängs sommarland är en stor "nöjespark" full med aktiviteter för såväl stora som små.

Man betalar ett mindre inträde när man går in och sedan är allting "gratis".

Genom att anläggningen kräver så lite personal kan kostnaderna och priserna hållas nere.

□ Segla jolle
I sommarlandet finns dammar för kanotpaddling och rodd, ponnyridning, linbana, ljudjur, lödbilsbacke, teknikbana för cyklar, sommarcurling, schack, kagelspel, stud-

smattor, skjutbanor, sandlådor och mycket, mycket annat.

Det allra senaste är en stor damm man grävt ut där det finns möjligheter att segla jolle.

- Här kan man göra det som man kanake inte vägar i regattalammern, säger Kaj Seger.

□ Grillkol för 20.000
Några exklusiva ceteriorer finns det inte.

Istället finns grillkol och grillplatser att använda gratis.

- Det går då grillkol för 20.000 kronor varje år, berättar Kaj Seger.

Sommarlandet är något av en pojkeklubb för Kaj Seger.

- Att få ha roligt tillsammans och frissa lite grann både barn och vuxna ges det inte möjlighet till så ofta annars. Här finns möjligheterna i en miljö utan krav, en miljö som man kan hantera själv.

□ Gar runt
Kaj Seger startade sommarlandet 1981.

Första sommaren kom 30 besökare.

Förra året kom 71.000 hitills i år har redan 60.000 sökt Sommarlandet.

- I år hoppas vi att det ska runt och bli något lite över, ger Kaj Seger.

□ Idéer för 20 år
Kaj Seger tycker det är n

att svenskarna nu börjat ta hem sina stället för att åka ut lands.

Varje år bygger Seger hans medhjälpare ut som landet.

Hur länge kan ni hålla på det?

- Vi har idéer för 20 år fram Och nu börjar Röstängs sommarland få konkurrens. I och med i år finns ett annat land också i Tostared söder Goteborg.

Reporta

Tommy Bernsson (F)
Peter Carlberg (Te)

Cykling i all åra men cykling på en sådan här auk kräver lite träning och utställighet. Men på Röstängs sommarland har du chansen att göra det.

Kanotpaddling är ett inbete för besökaren på Röstängs sommarland. Här har du chansen att prova hur det är i en tryggare, tre krävande miljö.

Det nya för året i Röstängs sommarland är möjligheter att segla jolle. Man har grävt ut en speciell damm.

Hemma-
semestern

Lekar inte något annat just för tillfället kanake ett kagelspel kan vara något.

Kanske gå hem och bygga en egen studsmat-ta. (Det hände då och då; "Telestolpar kan jag fixa själv men var får du mattan ifrån?")

Sommarland - men var?

En granne, Tore Claesson som var industriman och därmed mer trovärdig i bankerna blev intresserad av mina idéer och gick in som sleep-

ing partner i ett aktiebolag som vi bildade. Det var naturligt att söka lämpligt markområde för ett Sommarland i vår hemort, Perstorp. Till sist fann vi ett sådant område. Det blev förstås ett himla liv. Vi skulle förstöra denna underbara natur där Perstorpsborna promenerade, orienterade, plockade svamp etc. Avsikten med Sommarland var ju inte att reta upp folk, så vi backade.

Klippan var nästa kommun att leta i. Ett någorlunda lämpligt område fanns vid Herrevadskloster. Nytt strul. Byggnadsnämnden tveksam. Exploatören skulle betala arkeologiska utgrävningar. Vi backade.

Röstånga

Det kom ett brev från Harry Franzén. Han erbjöd oss att ta över arrendet för en del av den mark som han nyttjade för den årliga marknaden. Passade perfekt. Kuperad och delvis beskogad mark med rinnande vatten. Med ett lån på 500.000 (Röstånga Sparbank) och med hjälp av Jörgen Persson m.fl. startade ett slitsamt arbete vårvintern 1981.

Kolleger och andra människor i min omgivning ställde sig undrande. Hoppa av ett säkert och bra jobb för ett så uppenbart galet projekt. Att ta en sådan risk. Jag såg det inte så. Jag visste att det alltid någonstans skulle stå en kateder och vänta på mig om det gick åt skogen. Banken i Röstånga med chefen Lennart Lundberg ställde sig bakom projektet från början och var ett stort stöd under de år vi var verksamma i byn. Stort och ständigt stöd hade vi också av Hjördis Nilsson på turistbyrån.

Icke skogsägare

Teknische chefen i Svalövs kommun gjorde klart för oss, att som arrendator hade vi inte rätt ta ut virke/ved ur skogen; det skulle kommunen göra. Det handlade om pengar, sa man. Det skulle visa sig att det var just vad det gjorde. Under ett par månader kunde vi sen bevittna hur det går till att fälla skräpskog och bränna ris i slow motion.

När kommunen framåt hösten – lyckats avyttra några kubikmeter ved blev jag kallad till kommundirektörens kontor av kommunalrådet Dahlsson. Jag fick där träffa honom och den teknische chefen, vars namn jag glömt. Herrarna förklarade nöjt, att kommunens insats för att hjälpa oss med skogsröjning var klar och de ville redovisa det ekonomiska utfallet. Ja se mig vara glad om kommunen lyckats göra den goda affär som man räknat med. Då sköt teknische chefen över en lunta fakturor till mig. Sammanlagt att be-

tala 83400 kr. Dahlsson såg generad ut. Jag sa så vänligt jag kunde vad jag tyckte om deras faktura och gick. Jag hörde aldrig mer om saken.

Annars var samarbetet med kommunen, banken och Röstångas befolkning det allra bästa. Barnen i Röstånga erbjöds säsongkort för en billig peng. Naturligtvis hölls de på området under kvällarna men vållade aldrig något ohägn.

Besöksiffror

Sommarland råkade komma just i rätt tid. Första året hade vi 30 000 besökare, åren därpå 70 000, 120 000, 70 000, 60 000 och 50 000. Jag har aldrig varit någon affärsman. Jag höjde inte priserna när jag borde gjort. Jag gick mest och var bekymrad för att anläggningen inte var bra nog.

Jag fick besök på kontoret i Perstorp av en skattmas. Han anmärkte på att vi redovisat alldeles för litet vinst på kiosken. Här var det något skumt. Jag förklarade att vi byggt kiosken som en service och satte priserna bara strax över självkostnad. Vi sålde inte godis för att föräldrarna skulle slippa det tjetet. Jag såg misstroende i skattmasens ögon. Vi åkte ut en kulan novemberdag till Sommarland. Som tur var hade ingen rivit ner vår prislista från kiosken. Han läste den, såg på mig och skakade medlidsamt på huvudet. Därefter övergick han att i detalj beskriva sin nya dyra stereoanläggning.

Äventyr

Sommarland skulle vara ett äventyr för alla åldrar. Det blev ett äventyr också för mig och min familj. Under somrarna var alla involverade. Mina barn berättar fortfarande historier från den tiden och blir nostalgiska. En favoritberättelse är den om den fackanslutna shetlandsponnyn, Telle. Han gick varje dag mellan klockan 12 och 17 med sulky vid ponnyridningen. Han hade uppenbarligen läst skylten: Kl 12-17. Prick klockan fem stannade han tvärt. Varenda dag. Hovarna nerborrade i marken. Han lät sig icke rubbas. Flickorna – det var mest flickor – fick sela av honom och själva dra sulkyn i mål. Telle lät sig belåtet ledas ut i hagen.

Konkurrenter

Det började dyka upp representanter från andra kommuner som ställde nyfikna frågor och fotograferade med videokamera. En dag stod en storkäftad man vid grindarna och kastade hånfulla blickar omkring sig. Han stegade förbi

luckan utan att betala och gav sig in på området för en rundvandring. Bert Karlsson hade gjort – men inte betalt – entré. Jag jobbade i verkstan den dan så jag var inte där. Vår föreståndare, Kjell Nilsson, fick ta emot Karlssons omdöme: "Det här är ju hemmagjort. Jag ska bygga ett RIKTIGT sommarland i Skara och jag ska ha SKANSKA som entreprenör."

Tomelilla och Varbergs kommuner satsade vardera ett stort antal miljoner och byggde sina sommarland. Tomelillas anläggning gick inte ihop. Men reade ut anläggningen till en privatperson och ett par huvuden lär ha rullat.

I stort sett har Kaj Seger tänkt sig att statyns huvud ska sticka upp ur marken.

Jag hade en ny partner vid det här laget, Jörgen Persson, och vi insåg två saker. De nya sommarlanden skulle bli mer åt tivolihållet och vårt koncept skulle bli överspelat. Att hänga med på den nya linjen skulle kräva ekonomiska satsningar som vi inte ville ställa upp på.

123 meter staty

Bengt Erlandsson, High Chapparall, som för övrigt också inspekterat oss, planerade – eller påstod sig planera – en 120 meter hög staty föreställande en cowboy. Det inspirerade mig så jag lämnade in en bygglovsansökan för en staty som med sina 125 meter skulle bräcka

Erlandssons. Det var naturligtvis ett PR-jippo. Ett försök att få gratis reklam. Försöket lyckades! Ansökan lämnades in i lagom tid för att inkomma den första april. Stadsarkitekten Olle Hansson, avgav ett roligt svar som pressen tyvärr missade; skulpturen kan godkännas om den skruvas ner ytterligare ett och ett halvt varv.

Ett brev ställt till byggnadsnämnden i Svalövs kommun från professor Sven Sandström i Lund är rätt kul. Kort sammanfattat: Detta är reklam och inte konst. Statligt och kommunalt stöd bör ej utgå.

Nåväl, äventyret tog för min del slut 1987. Jag ser tillbaka på Sommarland med glädje.

Tack Röstånga!

STATY 100 m under Svalöv

Kaj Seger på Sommarland i Röstånga vill bygga en 123 meter hög staty!

Statyn ska borras ner till 111,5 meter i marken.

Kaj Seger försäkrar att den smått otroliga byggnadslovsansökan inte är något aprilskämt.

Seger vill helt enkelt ta upp konkurrensen med en omstridd jättestaty på småländska High Chaparal.

För byggnadsnämnden i Svalöv blir monumentet en klurig fråga.

— Ser det inte alldeles förskräckligt ut så är jag positiv, säger byggnadsnämndens ordförande Hans-Gösta Hansson.

— SIDAN 31 —